

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

The Relationship between Strategic Leadership of School Administrators with
School Effectiveness under the Office of the Secondary Education Area 21

แสงระวี ลิตรักษ์¹, พนายุทธ เชยบาล², พิมพ์พร จารุจิตร³
Sangrawee Littarak¹, Panayuth Choeybal², Pimporn Charuchit³
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561

Email : aomaomlittarak@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับภาวะผู้นำสูงสุด คือ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹ Master Student of Education Program, Program in Educational Administration, Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

^{2,3} มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

^{2,3} Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

*ได้รับบทความ: 29 กันยายน 2563; แก้ไขบทความ: 11 พฤศจิกายน 2563; ตอรับการตีพิมพ์: 13 พฤศจิกายน 2563

Received: September 29, 2020; Revised: November 11, 2020; Accepted: November 13, 2020

ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีระดับประสิทธิภาพของโรงเรียนสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

คำสำคัญ : 1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน 3. ความสัมพันธ์

ABSTRACT

The objective of the research article were 1) to study the level of the strategic leadership of school administrators, 2) to study the level of effectiveness of schools, 3) to study the relationship between the strategic leadership of school administrators and effectiveness of schools under the Office of the Secondary Education Service Area 21. The sample consisted of under the Office of the Secondary Education Service Area 21, 325 teachers by stratified random sampling. The research instruments were strategic leadership questionnaire and effectiveness of schools questionnaire. The statistical techniques employed in this analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson product moment correlation coefficient.

The results were as follows : 1) The strategic leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area 21 was at a high level. The highest level of leadership is strategic direction. 2) The effectiveness of schools under the Secondary Education Service Area 21 was at the highest level. The highest level of effectiveness of schools institutions is the ability to solve problems in schools. 3) The strategic leadership of school administrators and the effectiveness of schools under the Secondary Education Service Area 21. Have a relationship with statistical significance at 0.01 level in all aspects.

Keywords : 1. Strategic Leadership 2. Schools Effectiveness 3. Relationship

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและแนวโน้มในอนาคตสะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างสถาบันทางสังคมและความแตกต่างของแต่ละบุคคล จำเป็นต้องเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนทั้งในระดับโลกและภูมิภาค ประเทศไทยประสบปัญหาต่างๆ และส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ขึ้น ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการจัดการศึกษาของประเทศ ผู้บริหารหลายระดับได้ยอมรับว่าการศึกษาคือเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศและการศึกษาคือปัจจัยชี้ขาดอนาคตของประเทศ (อมรา จำรูญศิริ, 2555 : 1) ดังนั้น การศึกษาจึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาขึ้น แต่ภาพรวมด้านการศึกษาก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่หลายๆ ด้าน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสมัยใหม่จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารการศึกษาเป็นอย่างดี (สมาน อัครภูมิ, 2551 : 63)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน จึงต้องมีความเป็นผู้นำที่เปลี่ยนแปลงไปและผู้นำเชิงกลยุทธ์(Strategic Leadership) ต้องมีความเป็นผู้นำที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น การเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จตามขั้นตอน (เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2549 : 44) สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลหรือสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องอาศัยความทุ่มเทพยายามในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องอาศัยเป้าหมายที่ชัดเจนและท้าทาย ต้องอาศัยทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ ต้องอาศัยความมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการสอน เทคโนโลยี ต้องอาศัยภาวะความเป็นผู้นำทั้งของผู้บริหารสถานศึกษาและของคณะครู ต้องอาศัยบรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ที่สำคัญคือ ต้องอาศัยหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นทิศทางของการพัฒนาที่ถูกต้องถูกทิศทาง อันเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา (วิโรจน์ สารรัตน์, 2549 : 38) การดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลถือเป็นความสามารถในการบริหารดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาจนเกิดผลลัพธ์ที่ทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจของครู การพัฒนาวิชาชีพครู คุณลักษณะของผู้เรียน การพัฒนาบุคลากร และการสอนของครู (อศิราภรณ์ วรรณรัตน์, 2556 : 61) ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษานั้นสามารถพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถที่จะแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ครูเกิดความพึงพอใจในการทำงานและปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้(เสกสิทธิ์ ปานนูน, 2551 : 16)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 56 สถานศึกษา

(แบ่งเป็นสหวิทยาเขต จำนวน 10 สหวิทยาเขต) แบ่งเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 33 สถานศึกษา สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 14 สถานศึกษาสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 6 สถานศึกษาและสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 3 สถานศึกษา ได้มีแผนพัฒนาคุณภาพของนักเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นองค์การขับเคลื่อนการจัดการการศึกษามัธยมศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น มีคุณภาพมาตรฐานสู่สากล สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้คู่คุณธรรม พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ทุกสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายจากการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาโดยหลักๆ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด ให้มีความเข้มแข็ง เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นผู้นำเอานโยบายไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาองค์การของตนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544 : 48) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดทิศทางของสถานศึกษาผ่านทางวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ผู้นำต้องมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษา พิจารณาถึงความอยู่รอดของสถานศึกษาต่อไปในอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสิทธิผลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและคุณภาพของผู้เรียน

จากความสำคัญและปัญหาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อจะได้ทราบข้อมูลพื้นฐานอันนำไปสู่การวางแผน ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทำให้ทราบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

3.2 ทำให้ทราบระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

3.3 ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

3.4 เพื่อนำความรู้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประกอบการวางแผน ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2,139 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 325 คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 42-43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 325 คน แล้วกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น กำหนดให้ขนาดของสถานศึกษาเป็นเกณฑ์จัดชั้น จากนั้นใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.97 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 82-84) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แล้วแปลความหมายดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553: 314)

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (ประมาณ 0.70 ถึง 0.90) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันสูง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.50 (ประมาณ 0.30 ถึง 0.70) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันปานกลาง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.00 (ประมาณ 0.30 และต่ำกว่า) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.00 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง การพิจารณาว่าตัวแปร 2 ตัวนั้นสัมพันธ์กันอย่างไร พิจารณาจากเครื่องหมายซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก แสดงว่าตัวแปร 2 ตัวนั้นมีความสัมพันธ์กันทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ แสดงว่าตัวแปร 2 ตัวนั้นมีความสัมพันธ์กันทางลบหรือทิศทางตรงกันข้าม

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุลวิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X_1)	4.41	0.29	มาก
2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา (X_2)	4.30	0.39	มาก
3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (X_3)	4.21	0.45	มาก
4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล (X_4)	4.39	0.40	มาก
โดยรวม (X_0)	4.33	0.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.29) รองลงมา คือภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.50) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.39) และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์การ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ

5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ประสิทธิผลของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y_1)	4.49	0.33	มาก
2. ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก (Y_2)	4.45	0.40	มาก
3. ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน (Y_3)	4.49	0.35	มาก
4. ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน (Y_4)	4.68	0.28	มากที่สุด
โดยรวม (Y_0)	4.53	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามี 1 ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.28) และอีก 3 ด้านที่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.49$

เท่ากัน, S.D. = 0.33 , S.D. = 0.35 ตามลำดับ) และประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.40) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 วิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) ผลปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิผลของโรงเรียน				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₀
X ₁	.589**	.535**	.589**	.533**	.624**
X ₂	.646**	.632**	.603**	.579**	.686**
X ₃	.641**	.680**	.634**	.599**	.713**
X ₄	.676**	.700**	.663**	.657**	.751**
X ₀	.703**	.707**	.685**	.654**	.766**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยรวม(X₀) กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวม(Y₀) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง (r = 0.77) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวม(Y₀) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอยู่ในระดับสูง 2 ด้าน เรียงลำดับตามความสัมพันธ์ ดังนี้ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล(X₄) (r = .751) และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์การ (X₃) (r = .713) ตามลำดับและอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับตามความสัมพันธ์ ดังนี้ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา(X₂) (r = .686) และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์(X₁)(r = .624) ตามลำดับ

ประสิทธิผลของโรงเรียนรายด้านทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม(X₀) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอยู่ในระดับสูง 2 ด้าน

เรียงลำดับตามความสัมพันธ์ ดังนี้ ประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก(Y_2) ($r = .707$) และประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง(Y_1) ($r = .703$) ตามลำดับและอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับตามความสัมพันธ์ ดังนี้ ประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน(Y_3) ($r = .685$) และประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน(Y_4) ($r = .654$) ตามลำดับ

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีความสามารถในการบริหารงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน กว้างไกล มีการวางแผนการปฏิบัติงานด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมมีความสามารถในการคิดที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์มีการส่งเสริมให้สถานศึกษามีกิจกรรมที่สามารถปลูกจิตสำนึก เน้นบุคลากรภายในสถานศึกษาทำงานให้เกิดผลทั้งภายในและภายนอกอย่างสูงสุดตลอดจนมีความสามารถในการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคี กระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็มที่เต็มความสามารถ มีความสุขและมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของ เนตรพัฒนา ยาวีราข (2550 : 19) ได้ให้ข้อคิดเห็นแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นรูปแบบของภาวะผู้นำชนิดหนึ่งที่น่าความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการที่มีคุณสมบัติสำคัญคือเป็นผู้มีวิสัยทัศน์(Vision) กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกศรา สิทธิแก้ว (2558 : ข) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน

6.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและความร่วมมือของบุคลากรทุกคน จนสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาดังไว้ รวมไปถึงประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารจัดการแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของเรียมสุขกล้า (2553 : 28) ที่ว่าประสิทธิภาพสถานศึกษาคือความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหาร

สถานศึกษาครูที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารจัดการ ที่แสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกมีความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาได้สอดคล้องการวิจัยของเสาวลักษณ์ โสมทัต(2553 : ข) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สตรีกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษาด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามลำดับ

6.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสารสมัยใหม่ที่สามารถแพร่กระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจึงต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตลอดจนต้องใช้ความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหา เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารในปัจจุบันต้องเป็นผู้นำที่เป็นรูปแบบของผู้นำชนิดที่นำความสำเร็จก้าวหน้ามาสู่องค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเซนจ์ (Senge, 1990 : 39) ได้บรรยายถึงภาวะผู้นำแบบใหม่ในฐานะผู้สร้างวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ว่าคนที่ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้นจะต้องมี 1)วิสัยทัศน์ส่วนตน คือ มีจุดมุ่งหมายมีความหวังที่จะไปอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต 2)มีแรงมุ่งมั่นใฝ่ดี คือมีวิสัยทัศน์แล้วก็ต้องมีแรงมุ่งมั่นที่จะลงมือทำกิจทั้งปวงให้บรรลุต่อผลสำเร็จ 3)มีความมุ่งมั่นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และ 4)มีความคิดวิเคราะห์สิ่งใดๆ ด้วยเหตุด้วยผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญประภา สาริกา (2556 : ข) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .01

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประกอบการวางแผน ส่งเสริม และพัฒนาสถานศึกษาให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับมากด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรภายในองค์กรให้มากขึ้น ใช้วิธีการที่หลากหลายในการบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและทรัพยากรภายในสถานศึกษา เช่น บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ วางแผนและสนับสนุนการใช้งบประมาณที่เหมาะสมกับโครงการพัฒนาต่างๆ ที่ดำเนินงาน ส่งเสริมให้สถานศึกษามีกิจกรรมที่สามารถปลูกจิตสำนึก เน้นบุคลากรภายในสถานศึกษาทำงานให้เกิดผลทั้งภายในและภายนอกอย่างสูงสุด

7.2.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวกมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญในด้านการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวกให้มากขึ้น เพราะเป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีความกตัญญูกตเวที ส่งเสริมผู้เรียนให้คิดเชิงบวก คิดดีต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสถานศึกษาและต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมในทางที่ดีงาม เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย รู้จักพัฒนาตนเองในด้านการศึกษาเล่าเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลที่ศึกษามาเปรียบเทียบในแต่ละบริบท

7.3.2 ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอื่นๆ กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เช่น การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ เพื่อให้ทราบถึงภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อื่นๆ ที่จะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน

7.3.3 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

7.3.4 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาระดับสถานศึกษาหรือจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

8. เอกสารอ้างอิง

- เกศรา สิริทิแก้ว. (2558). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี : ไทเนรมิตกิจอินเตอร์ โพรเกสซิฟ.
- เนตรพัฒนา ยาวีราข. (2549). **ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- _____. (2550). **ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- เพ็ญประภา สาริภา. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- เรียม สุขกล่ำ. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2549). **การบริหารหลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ทิพย์วิสุทธิ.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). **การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). **การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับประเมินคุณภาพการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ชารอักษร.
- เสกสิทธิ์ ปานนูน. (2551). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เสาวลักษณ์ โสมทต. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสตรีกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

อศิราภรณ์ วรรณรัตน์. (2556). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.

อมรา จำรูญศิริ. (2555). รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Senge, P. M. (1990). *The Fifth Discipline : The Art and Practice of the Learning Organization*. New York, NY : Doubleday.

9. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความเมตตาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนายุทธ เขยบาล และ ดร.พิมพ์พร จารุจิตร อาจารย์ที่ปรึกษา ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จสมบูรณ์และให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัยผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณะครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทุกโรงเรียน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จนได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา สมาชิกทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัย ผู้ที่อยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จครั้งนี้ ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ เพื่อบรรลุผลสำเร็จของผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่น 18 ทุกคน ที่คอยเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดในช่วงของการทำวิทยานิพนธ์

ประโยชน์และคุณค่าจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแห่งความดีในครั้งนี้ แต่พระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณ ครู และอาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในครั้งนี้